

Utbildningsutskottets betänkande 2019/20:UbU13

Gymnasieskolan

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden om gymnasieskolan med hänvisning till gällande bestämmelser, pågående arbete och vidtagna åtgärder. Motionerna tar upp frågor om bl.a. ämnesbetyg, planering och dimensionering, introduktionsprogram, nya inslag på de nationella programmen och studie- och yrkesvägledning.

I betänkandet finns sex reservationer (M, SD, C, V) och sex särskilda yttranden (M, SD, C, V, KD, L).

Behandlade förslag

Cirka 70 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2019/20.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet	5
Ärendet och dess beredning.....	5
Utskottets överväganden.....	6
Gymnasieskolans utformning och betygssystem	6
Planering och dimensionering	9
Introduktionsprogram	12
Nya inslag på de nationella programmen	14
Studie- och yrkesvägledning	15
Motioner som bereds förenklat.....	18
Reservationer	19
1. Gymnasieskolans utformning och betygssystem, punkt 1 (M).....	19
2. Gymnasieskolans utformning och betygssystem, punkt 1 (SD)	19
3. Planering och dimensionering, punkt 2 (M)	20
4. Introduktionsprogram, punkt 3 (M)	21
5. Nya inslag på de nationella programmen, punkt 4 (V)	21
6. Studie- och yrkesvägledning, punkt 5 (C)	22
Särskilda yttranden	23
1. Motioner som bereds förenklat, punkt 6 (M).....	23
2. Motioner som bereds förenklat, punkt 6 (SD)	23
3. Motioner som bereds förenklat, punkt 6 (C).....	23
4. Motioner som bereds förenklat, punkt 6 (V)	23
5. Motioner som bereds förenklat, punkt 6 (KD).....	24
6. Motioner som bereds förenklat, punkt 6 (L).....	24
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	25
Motioner från allmänna motionstiden 2019/20	25
<i>Bilaga 2</i>	
Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet i förslagspunkt 6	32

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Gymnasieskolans utformning och betygssystem

Riksdagen avslår motionerna

2019/20:621 av Patrick Reslow m.fl. (SD) yrkandena 4 och 5 samt

2019/20:3086 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 3.

Reservation 1 (M)

Reservation 2 (SD)

2. Planering och dimensionering

Riksdagen avslår motionerna

2019/20:2829 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 7 och

2019/20:2834 av Fredrik Schulte (M) yrkande 4.

Reservation 3 (M)

3. Introduktionsprogram

Riksdagen avslår motion

2019/20:2828 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 8.

Reservation 4 (M)

4. Nya inslag på de nationella programmen

Riksdagen avslår motionerna

2019/20:1619 av Elin Segerlind m.fl. (V) yrkande 7 och

2019/20:3307 av Rebecka Le Moine (MP) yrkandena 1 och 2.

Reservation 5 (V)

5. Studie- och yrkesvägledning

Riksdagen avslår motionerna

2019/20:2025 av Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M) yrkandena 2 och 3 samt

2019/20:3260 av Kristina Yngwe m.fl. (C) yrkande 18.

Reservation 6 (C)

6. Motioner som bereds förenklat

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

Stockholm den 20 februari 2020

På utbildningsutskottets vägnar

Gunilla Svantorp

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Gunilla Svantorp (S), Roger Haddad (L), Kristina Axén Olin (M), Pia Nilsson (S), Lars Püss (M), Caroline Helmersson Olsson (S), Fredrik Christensson (C), Daniel Riazat (V), Marie-Louise Hänel Sandström (M), Robert Stenkvist (SD), Gudrun Brunegård (KD), Tomas Kronståhl (S), Annika Hirvonen Falk (MP), Maria Nilsson (L), Roza Güclü Hedin (S) och Jörgen Grubb (SD).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Utbildningsutskottet behandlar i detta betänkande 66 motionsyrkanden om gymnasieskolan från allmänna motionstiden 2019/20. Av dessa bereds 54 motionsyrkanden förenklat eftersom de tar upp samma eller i huvudsak samma frågor som riksdagen har behandlat tidigare under valperioden. En förteckning över de behandlade förslagen finns i bilaga 1. Motionsyrkandena som bereds förenklat finns i bilaga 2.

Motionerna tar upp frågor om bl.a. ämnesbetyg, planering och dimensionering, introduktionsprogram, nya inslag på de nationella programmen och studie- och yrkesvägledning.

Utskottets överväganden

Gymnasieskolans utformning och betygssystem

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om basår, ämnesbetyg och den kursutformade gymnasieskolan.

Jämför reservation 1 (M) och 2 (SD).

Motionerna

I kommittémotion 2019/20:3086 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 3 begärs att möjligheten att införa ett gemensamt första basår för alla studerande på gymnasiet utreds. Motionärerna menar att en möjlighet för eleverna att välja inriktning på studierna till det andra gymnasieåret skulle kunna minska andelen felval och sena programbyten liksom ge mer tid att komma in i gymnasiets studiegång.

I kommittémotion 2019/20:621 av Patrick Reslow m.fl. (SD) yrkande 4 uppmärksammar motionärerna faktorer som kan ses som nackdelar med det nuvarande systemet med kursbetyg. Enligt januariöverenskommelsen ska en reformering av betygssystemet utredas innan en förändring kan genomföras den 1 juli 2021. Enligt motionärerna är detta inte tillräckligt utan de vill se en tydligare linje med en tillbakagång till ämnesbetyg. I yrkande 5 anges vidare att ett renodlat ämnesbetygssystem förutsätter att den nuvarande kursutformade gymnasieskolan avskaffas. Motionärerna menar att det är oroande att den pågående diskussionen om kursbetyg inte samtidigt behandlar frågan om den kursutformade gymnasieskolan.

Bakgrund och gällande rätt

Utbildningen i gymnasieskolan

Utbildningarna i gymnasieskolan består av nationella program i form av yrkesprogram eller högskoleförberedande program. Utöver de nationella programmen finns det introduktionsprogram och vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år (15 kap. 7 § skollagen [2010:800]). Det är hemkommunen som ansvarar för att alla behöriga ungdomar i kommunen erbjuds ett allsidigt urval av nationella program och nationella inriktningar (16 kap. 42 § skollagen).

Vilka de nationella programmen är framgår av bilaga 1 till skollagen. Inom de nationella programmen kan det finnas inriktningar och särskilda varianter, som börjar det första, andra eller tredje läsåret. Inriktningarna, som är

nationella, beslutar regeringen om medan särskilda varianter godkänns av Skolverket (16 kap. 7–9 §§ skollagen).

Ett nationellt program inom gymnasieskolan består av

- gymnasiegemensamma ämnen
- programgemensamma ämnen
- i förekommande fall för inriktningen gemensamma karaktärsämneskurser
- programfördjupning
- kurser inom det individuella valet
- gymnasiearbete (4 kap. 1 § gymnasieförordningen [2010:2039]).

De nationella programmen är avsedda att gås igenom på tre läsår men det finns möjlighet till fördelning av utbildningen både på kortare och på längre tid (16 kap. 15 § skollagen). Utbildningen ska bedrivas som heltidsstudier (16 kap. 17 § skollagen). Även utbildningen på introduktionsprogram ska bedrivas i en omfattning som motsvarar heltidsstudier (17 kap. 6 § skollagen).

Elever på yrkesprogrammen har rätt till minst 2 430 undervisningstimmar om 60 minuter och elever på högskoleförberedande program har rätt till minst 2 180 undervisningstimmar om 60 minuter, s.k. garanterad undervisningstid (16 kap. 18 § skollagen). För varje elev ska det upprättas en individuell studieplan (16 kap. 25 § skollagen). I denna plan ska ingå bl.a. vilka val av kurser eleven har gjort, om eleven följer ett individuellt anpassat program och i så fall vilka kurser som har bytts ut (1 kap. 7 § gymnasieförordningen).

Omfattningen av studierna på nationella program anges i gymnasiepoäng (16 kap. 19 § skollagen). I bilaga 2 till skollagen anges den minsta omfattningen gymnasiepoäng på de gymnasiegemensamma ämnen som ingår i de nationella programmen. Utbildningens omfattning på ett fullständigt nationellt program är 2 500 poäng. I bilaga 1 till gymnasieförordningen anges omfattningen i de programgemensamma ämnena i de olika programmen. Utbildningen inom varje ämne ges i form av en eller flera kurser. För varje kurs ska det anges hur många gymnasiepoäng som kursen omfattar (16 kap. 23 § skollagen).

Ytterligare bestämmelser om utbildningens innehåll och omfattning finns i gymnasieförordningen, t.ex. att huvudmannen beslutar om antalet undervisningstimmar för varje kurs, varje ämnesområde och gymnasiearbetet för de nationella programmen. För varje elev på introduktionsprogram beslutar rektorn om hur undervisningstiden ska fördelas på kurser, grundskoleämnen, praktik och annat som kan ingå i elevens individuella studieplan (4 kap. 22 § gymnasieförordningen).

Ämnesbetyg m.m.

Betyg ska sättas på varje avslutad kurs, efter genomfört gymnasiearbete och examensarbete, och i grundskolans ämnen i de fall undervisning i dessa får förekomma i gymnasieskolan (15 kap. 22 § skollagen).

Gymnasieutredningen (SOU 2016:77) konstaterade i sitt betänkande att det svenska systemet med kursbetyg avviker från många länder. Kursbetyg och

systemet med korta kurser bidrar enligt utredningen till stress och en fragmentering av utbildningen. I fråga om införandet av ämnesbetyg konstaterade utredningen att tidigare försök att införa ämnesbetyg fallit på att det varit problematiskt att sätta ämnesbetyg i en kursutformad gymnasieskola. Utredningens bedömning var att ämnesbetyg vore svåra att kombinera med det nuvarande systemet och föreslår i stället två andra möjliga modeller för införandet av ämnesbetyg: den ena är en blandad modell och den andra en fullt ämnesutformad gymnasieskola. Utredningen underströk vidare att ett eventuellt införande av ämnesbetyg, i synnerhet en eventuell övergång till en ämnesutformad gymnasieskola, skulle ta tid och kräva ett stort förberedelsearbete.

Utredningen analyserade vidare för- och nackdelar med kursbetyg respektive ämnesbetyg och gjorde bedömningen att ämnesbetyg har en betydande potential att ge såväl elever som lärare bättre möjligheter. Dessutom skulle risken för tidiga studiemisslyckanden kunna minska eftersom färre avgörande betyg sätts tidigt i utbildningen. Utredningen bedömde att ett arbete för att införa ämnesbetyg bör fortsätta och att det finns viktiga skäl för att bereda frågan vidare och ta fram nödvändiga författningsförslag.

Regeringen har därefter tillsatt en särskild utredare som ska utreda och föreslå hur ämnesbetyg kan införas i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan (dir. 2018:32). Utredaren ska även utreda och lämna förslag på justeringar i betygssystemet för alla skolformer. Syftet är att främja elevers, såväl flickors som pojkar, kunskapsutveckling och att betygen bättre ska spegla elevers kunskaper. Utredaren ska bl.a.

- föreslå en modell för ämnesbetyg för gymnasieskolan och gymnasiesärskolan
- analysera hur denna modell ska förhålla sig till vuxenutbildningen
- analysera om, och i så fall föreslå hur, kompensatoriska inslag ska införas i betygssystemet för alla skolformer som har betyg
- analysera och föreslå hur programstrukturer, ämnesplaner och andra styrdokument behöver omarbetas med anledning av den föreslagna modellen för ämnesbetyg
- ta ställning till behovet av ett återinförande av timplaner för gymnasieskolan och gymnasiesärskolan samt vid behov lämna förslag på hur timplaner kan utformas.

I den sakpolitiska överenskommelsen mellan Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet de gröna från januari 2019 är de överens om att ämnesbetyg på gymnasiet ska återinföras och betygssystemet reformeras genom att reglerna för sammanvägningen av olika delmoment inom ett betyg i ett ämne justeras så att ett enstaka lägre resultat i ett delmoment i ett ämne oftare kan kompenseras med goda resultat i andra delmoment. Denna förändring ska göras utan att utlösa en ny betygsinflation. Ändringen ska enligt överenskommelsen utredas under 2019–2020 och träda i kraft den 1 juli 2021 (punkt 55).

Regeringen beslutade den 26 september 2019 om tilläggsdirektiv till ovanstående utredning, benämnd Betygsutredningen 2018. Uppdraget utvidgas, och utredaren ska nu även beakta att de förslag som läggs fram inte ska leda till betygsinflation och analysera behovet av ytterligare insatser för att undvika betygsinflation. Vidare ska en parlamentariskt sammansatt referensgrupp knytas till utredningen. Utredningstiden förlängs också och uppdraget ska nu i stället redovisas senast den 29 maj 2020 (dir. 2019:66).

Utskottets ställningstagande

Utskottet kan konstatera att frågan om ämnesbetyg behandlades i Gymnasieutredningen (SOU 2016:77) och att den utreds för närvarande i Betygsutredningen 2018 (dir. 2018:32 och 2019:66). Betygsutredningen 2018 har i uppdrag att utreda och föreslå ämnesbetyg för gymnasieskolan och i anslutning till det analysera hur ett sådant förslag påverkar behovet av omarbetningar av styrdokument liksom föreslå hur detta bör göras. Utskottet har tidigare angett att det anser att ämnesbetyg bör införas i gymnasieskolan (bet. 2018/19:UbU11). Förändringar i betygssystemet är dock en fråga som nog ska övervägas och det är rimligt att den pågående utredningen får avsluta sitt arbete utifrån dess uppdrag. Utskottet anser inte att det i dag finns någon anledning att föreslå några förändringar av gymnasieskolans utformning och struktur utifrån motionärernas yrkanden. Utskottet avstyrker därmed motionerna 2019/20:621 (SD) yrkandena 4 och 5 och 2019/20:3086 (M) yrkande 3.

Planering och dimensionering

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om planering och dimensionering av gymnasieskolan.

Jämför reservation 3 (M).

Motionerna

I partimotion 2019/20:2829 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 7 framförs att gymnasieskolans matchningsuppdrag bör stärkas. Motionärerna menar att det är viktigt att särskilt de gymnasiala yrkesutbildningarna motsvarar den kompetens som företagen efterfrågar. Motionärerna vill därför att man vid planeringen av nya gymnasieskolor och program i högre utsträckning beaktar nationella och regionala behov av kompetensförsörjning.

I motion 2019/20:2834 av Fredrik Schulte (M) yrkande 4 föreslås att ett nationellt sökområde för gymnasieskolan införs för att öka elevernas möjlighet att välja utbildning.

Bakgrund och gällande rätt

Samverkan med arbetsmarknaden och dimensionering av utbildning

Varje kommun ansvarar för att ungdomarna i kommunen erbjuds gymnasieutbildning av god kvalitet. Vilka utbildningar som erbjuds och antalet platser på dessa ska så långt det är möjligt anpassas till ungdomarnas önskemål. Kommunen kan erbjuda utbildning som den själv anordnar eller utbildning som anordnas av en annan kommun eller region enligt ett samverkansavtal med kommunen eller regionen (15 kap. 30 § skollagen). Hemkommunen ansvarar för att alla behöriga ungdomar i kommunen erbjuds utbildning på nationella program. Erbjudandet ska omfatta ett allsidigt urval av nationella program och nationella inriktningar (16 kap. 42 § skollagen).

För varje yrkesprogram i gymnasieskolan finns det ett nationellt programråd. Programråden stärker samarbetet mellan gymnasieskolan och arbetslivet för att yrkesutbildningarna bättre ska motsvara arbetslivets behov. De 13 nationella programråden diskuterar och ger Skolverket råd i olika frågor som rör yrkesutbildning. Det kan exempelvis handla om analyser av utbildningar utifrån arbetsmarknadens behov, yrkesutbildningarnas innehåll eller utformning av stöd till handledare. Skolverket använder synpunkter och förslag från de nationella programråden som underlag för redovisningar, stödmaterial och olika beslut. Ledamöterna i råden är representanter från arbetslivet med kunskap om programmens yrkesområden, t.ex. som ansvariga för utbildnings- eller kompetensförsörjningsfrågor (www.skolverket.se). I gymnasieförordningen anges att det för yrkesprogrammen ska finnas ett eller flera lokala programråd för samverkan mellan skola och arbetsliv (1 kap. 8 §).

Yrkesprogramsutredningen diskuterade i sitt betänkande Välja yrke (SOU 2015:97) frågan om en bättre matchning mellan ungdomars val av utbildning och arbetsmarknadens efterfrågan. Utredningen föreslog olika typer av insatser för att öka yrkesutbildningarnas attraktivitet genom att ge bättre beslutsunderlag inför gymnasievalet, öka tillgången till yrkesutbildning och förbättra utbildningarnas kvalitet genom en stärkt samverkan med arbetslivet. Utifrån utredningsförslag inleddes höstterminen 2018 en försöksverksamhet med branschskolor (lagen [2017:571] om försöksverksamhet med branschskolor och förordningen [2017:623] om försöksverksamhet med branschskolor och statsbidrag till vissa huvudmän). Syftet med försöksverksamheten är att öka attraktiviteten och förbättra tillgången till yrkesutbildning inom små yrkesområden.

Gymnasieutredningen menade i sitt betänkande En gymnasieutbildning för alla – åtgärder för att alla ungdomar ska påbörja och fullfölja en gymnasieutbildning (SOU 2016:77) att en kommun ibland är en alltför liten organisatorisk enhet för att hantera frågor om utbildningsutbud. Utredningen föreslog bl.a. att staten bör ge stöd till regional samverkan om gymnasieskolans utbildningsutbud. Skolkommissionen tog också upp frågan

om samverkan i sitt slutbetänkande Samling för skolan – nationell strategi för kunskap och likvärdighet (SOU 2017:35).

Den 8 mars 2018 tillsatte regeringen en särskild utredare som ska föreslå hur utbildning inom gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, kommunal vuxenutbildning (komvux) och särskild utbildning för vuxna (särvux) bättre kan planeras och dimensioneras utifrån regionala och nationella kompetensbehov, bl.a. för att åstadkomma ett bättre resursutnyttjande (dir. 2018:17). Utredaren ska föreslå hur en regionalt baserad modell för planering och dimensionering av gymnasial utbildning kan utformas och hur den kan finansieras. Syftet med utredningen är bl.a. att trygga den regionala och nationella kompetensförsörjningen, effektivisera resursutnyttjandet och förbättra tillgången till ett allsidigt brett utbud av utbildningar av hög kvalitet. Syftet är även att främja en likvärdig utbildning och minska segregationen inom gymnasieskolan. Utredaren ska bl.a.

- vid behov föreslå hur utbildning inom gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, kommunal vuxenutbildning och särskild utbildning för vuxna kan planeras och dimensioneras inom ramen för en regional planeringsmodell, utifrån en analys av dagens situation
- föreslå hur de regionala och nationella kompetensbehoven kan tillgodoses genom planering och dimensionering av utbildning som i högre grad tar hänsyn till arbetsmarknadens behov
- se över och vid behov föreslå en ansvarsfördelning mellan staten, kommunerna och andra aktörer för en regional planering och dimensionering av gymnasial utbildning
- vid behov föreslå en finansieringsmodell för gymnasieskolan som i högre grad tar hänsyn till skolors varierande förutsättningar att bedriva en likvärdig utbildning, utifrån en analys av dagens finansiering.

En parlamentariskt sammansatt referensgrupp är knuten till utredningen. Den 9 januari 2019 beslutade regeringen om tilläggsdirektiv om förlängd utredningstid till senast den 1 juni 2020 (dir. 2020:2).

Utskottets ställningstagande

Inledningsvis vill utskottet uppmärksamma den viktiga roll som de nationella programråden spelar för att bidra till utvecklingen av de gymnasiala yrkesutbildningarna. Utskottet vill vidare peka på den pågående utredning som har i uppdrag att se över frågor om planering och dimensionering av gymnasieskolan, bl.a. utifrån regionala och nationella kompetensbehov. Ett syfte med utredningen är också att främja en likvärdig utbildning och minska segregationen inom gymnasieskolan (dir. 2018:17 och 2020:2). Utskottet anser att utredningen inte bör föregripas och avstyrker därmed motionerna 2019/20:2829 (M) yrkande 7 och 2019/20:2834 (M) yrkande 4.

Introduktionsprogram

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om introduktionsprogrammen.
Jämför reservation 4 (M).

Motionen

I partimotion 2019/20:2828 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 8 framförs att introduktionsprogrammen behöver reformeras. Motionärerna anser att det i huvudsak bör finnas två inriktningar på programmen, en studieförberedande och en yrkesinriktad i form av en yrkesskola.

Bakgrund och gällande rätt

Våren 2018 beslutade riksdagen om förbättrad struktur och kvalitet på introduktionsprogrammen (prop. 2017/18:183, bet. 2017/18:UbU23, rskr. 2017/18:309) med bestämmelser som tillämpas på utbildningar som påbörjas fr.o.m. den 1 juli 2019. För de ungdomar som inte är behöriga till ett nationellt program finns det fyra introduktionsprogram: programinriktat val, yrkesintroduktion, individuellt alternativ och språkintroduktion (17 kap. 2 § skollagen). Hemkommunen ansvarar för att erbjuda dessa program till de elever som uppfyller de olika behörighetskraven (se 17 kap. 8 § skollagen). Erbjudandet om programinriktat val ska avse utbildningar som är inriktade mot ett allsidigt urval av de nationella program som kommunen anordnar eller erbjuder genom samverkansavtal (17 kap. 16 § skollagen).

I skollagen finns närmare bestämmelser om syftet med vart och ett av de fyra introduktionsprogrammen (17 kap. 3 § s). Utöver vad som gäller för all gymnasieutbildning (enligt 15 kap. 2 §) är syftet med

- programinriktat val att elever ska få en utbildning som är inriktad mot ett nationellt yrkesprogram och att de så snart som möjligt ska kunna antas till det programmet
- yrkesintroduktion att elever ska få en yrkesinriktad utbildning som underlättar för dem att etablera sig på arbetsmarknaden eller som leder till studier på ett yrkesprogram
- individuellt alternativ att elever ska gå vidare till yrkesintroduktion, annan fortsatt utbildning eller till arbetsmarknaden
- språkintroduktion att ge nyanlända ungdomar en utbildning med tyngdpunkt i det svenska språket, vilket möjliggör för dem att gå vidare i gymnasieskolan eller till annan utbildning.

I gymnasieförordningen föreskrivs vilket innehåll m.m. som de olika introduktionsprogrammen ska ha (6 kap. 4–8 §§).

Utbildningen på ett introduktionsprogram ska bedrivas i en omfattning som motsvarar heltidsstudier och en elev har rätt till i genomsnitt minst 23 timmars undervisning i veckan i normalfallet. Varje elev ska också ha en individuell studieplan (17 kap. 6–7 §§ skollagen).

Nyanlända elever som börjar på språkintröduktion ska få sina kunskaper bedömda, och resultatet ska ligga till grund för elevens individuella studieplan (17 kap. 14 a § skollagen). Huvudmannen ska fortlöpande bedöma elevens kunskapsutveckling för att eleven så snart som möjligt ska komma vidare i sin utbildning (6 kap. 7 § gymnasieförordningen). Språkintröduktion ska innehålla undervisning i grundskoleämnena svenska eller svenska som andraspråk. Undervisning i enbart dessa ämnen kan bedrivas under en kort inledande period. I övrigt ska språkintröduktionen utformas utifrån bedömningarna av kunskapsutvecklingen och innehålla de ämnen och kurser som elever behöver för sin fortsatta utbildning. Utbildningen får innehålla grundskoleämnena som eleven inte har godkända betyg i och kurser i gymnasieämnena. Språkintröduktion får kombineras med kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare och motsvarande utbildning vid folkhögskola. Även andra insatser som är gynnsamma för elevens kunskapsutveckling får ingå i utbildningen (6 kap. 8 § gymnasieförordningen).

En elev som har påbörjat ett introduktionsprogram har rätt att fullfölja utbildningen hos huvudmannen enligt den utbildningsplan som gällde när utbildningen inleddes och den individuella studieplanen, eller på ett annat introduktionsprogram enligt huvudmannens utbildningsplan och en ny individuell studieplan (17 kap. 15 § skollagen).

En fristående gymnasieskola som anordnar ett nationellt program får anordna programinriktat val som är inriktat mot det nationella programmet, individuellt alternativ och språkintröduktion. En fristående gymnasieskola som anordnar ett yrkesprogram får anordna yrkesintröduktion (17 kap. 28 § skollagen).

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill uppmärksamma att riksdagen så sent som våren 2018 fattade beslut om flera viktiga och angelägna förändringar av introduktionsprogrammets struktur och innehåll liksom förutsättningar för utbildningen. Bestämmelserna tillämpas på den utbildning som påbörjas fr.o.m. den 1 juli 2019. Ett antal ändringar har även gjorts i gymnasieförordningens bestämmelser i syfte att ytterligare stärka en förbättrad struktur och kvalitet i introduktionsprogrammen. Utskottet ser ingen anledning att nu föreslå ytterligare ändringar och avslår därför motion 2019/20:2828 (M) yrkande 8.

Nya inslag på de nationella programmen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om förslag om nya inslag på de nationella programmen.

Jämför reservation 5 (V).

Motionerna

I kommittémotion 2019/20:1619 av Elin Segerlind m.fl. (V) yrkande 7 framförs att regeringen bör ge berörda myndigheter i uppdrag att genomföra en pilotstudie där naturbruksgymnasier testat att producera beredskapslivsmedel löpande på ett hållbart sätt baserat på de lokala kretsloppen.

I motion 2019/20:3307 av Rebecka Le Moine (MP) yrkande 1 föreslås att alla ekonomi- och företagsutbildningar bör inkludera kooperativa företagsformer. I yrkande 2 förespråkar motionären att alla offentligfinansierade utbildningar som handlar om företagande även bör lära ut om kooperativa företagsformer.

Bakgrund och gällande rätt

Ämnen och kurser

I bilaga 1 till gymnasieförordningen (2010:2039) framgår vilka nationella inriktningar som finns på de nationella programmen och vilka de programgemensamma ämnena är för respektive program. I bilaga 2 till skollagen (2010:800) återfinns poängplanen för de nationella programmen, dvs. en översikt över den minsta omfattningen av de gymnasiegemensamma ämnena.

Skolverket får meddela ytterligare föreskrifter om vilka ämnen och kurser som ska ingå i respektive program och i de nationella inriktningarna liksom om vilka kurser som får erbjudas som programfördjupning för varje program. Innan Skolverket meddelar föreskrifter om programfördjupning för yrkesprogram ska berörda nationella råd höras (4 kap. 1 och 5 §§ gymnasieförordningen). Inom det individuella valet har en elev som går på ett yrkesprogram rätt att läsa de kurser som krävs för grundläggande högskolebehörighet på grundnivå (4 kap. 7 § gymnasieförordningen).

För varje ämne ska det finnas en ämnesplan. Utbildningen inom varje ämne ges i form av en eller flera kurser (16 kap. 21 och 23 §§ skollagen). Av ämnesplanen ska framgå ämnets syfte, varje kurs som ingår i ämnet, det centrala innehållet för varje kurs, antalet poäng som varje kurs omfattar och kunskapskraven för varje kurs. Skolverket får meddela föreskrifter om ämnesplaner förutom när det gäller de gymnasiegemensamma ämnena (1 kap. 4 § gymnasieförordningen).

Förändringar i yrkesprogram

I december 2019 beslutade regeringen om förändringar i flera av gymnasieskolans yrkesprogram. Ändringarna innebär att vissa inriktningar slås samman, att inriktningar avvecklas, att nya inriktningar införs samt vissa justeringar av innehåll (pressmeddelande den 11 december 2019, Utbildningsdepartementet). Därmed förändras bilaga 1 till gymnasieförordningen, enligt förordningen (2019:1266) om ändring i gymnasieförordningen (2010:2039). Förändringarna trädde i kraft den 15 januari 2020 och bestämmelserna tillämpas första gången på utbildningar som påbörjas efter den 30 juni 2021.

Skolverket har utifrån regeringens beslut föreslagit förändringar i ämnesplaner och programstrukturer. Förslaget har varit ute på remiss och Skolverket fattar beslut i ärendet i mars 2020. Förslagen utgår från Gymnasieutredningens betänkande En fullföljd gymnasieutbildning för alla – åtgärder för att alla unga ska påbörja och fullfölja en gymnasieutbildning (SOU 2016:77) och är framtagna i samarbete med de nationella programråden, branschrepresentanter, referensgrupper, expertgrupper och myndigheter (se Revidering av gymnasieskolans yrkesprogram på www.skolverket.se).

Utskottets ställningstagande

I likhet med tidigare ställningstagande (bet. 2018/19:UbU11) kan utskottet konstatera att det är Skolverket eller regeringen som beslutar om att införa nya inriktningar på nationella program och på olika sätt införa eller uppmärksamma vissa ämnen eller kunskapsområden. Det finns därmed ingen anledning för riksdagen att vidta några åtgärder. Utskottet avstyrker därför motionerna 2019/20:1619 (V) yrkande 7 och 2019/20:3307 (MP) yrkandena 1 och 2.

Studie- och yrkesvägledning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om studie- och yrkesvägledning. Jämför reservation 6 (C).

Motionerna

I motion 2019/20:2025 av Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M) yrkande 2 menar motionären att det är viktigt att elever tidigt i grundskolan får information om yrken och att detta kan göras i samverkan mellan undervisande lärare och studie- och yrkesvägledare. I yrkande 3 framförs att det är viktigt att studie- och yrkesvägledare förmedlar en aktuell beskrivning av yrken och att de därför kan behöva fortbildning för att kunna göra detta.

I kommittémotion 2019/20:3260 av Kristina Yngwe m.fl. (C) yrkande 18 förespråkas att studie- och yrkesvägledarna i högre grad ska användas som en länk mellan skolan och arbetslivet. Entreprenörskap, företagande och praktik måste finnas som en röd tråd genom alla årskurser.

Bakgrund och gällande rätt

Enligt 2 kap. 29 § skollagen (2010:800) ska elever i alla skolformer utom förskolan och förskoleklassen ha tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses. Även den som avser att påbörja en utbildning ska ha tillgång till vägledning.

Enligt läroplanen för grundskolan m.m. (Lgr 11) ska eleverna få underlag för att välja fortsatt utbildning. För detta krävs att skolan har en nära samverkan med de gymnasiala utbildningarna som eleverna fortsätter till liksom en samverkan med arbetslivet och närsamhället i övrigt. Alla som arbetar i skolan ska också bidra till att elevens studie- och yrkesval inte begränsas av könstillhörighet eller av social eller kulturell bakgrund. Studie- och yrkesvägledaren, eller den personal som fullgör motsvarande uppgifter, ska informera och vägleda eleverna inför den fortsatta utbildningen och yrkesinriktningen och särskilt uppmärksamma möjligheterna för elever med funktionsnedsättning, liksom vara till stöd för den övriga personalens studie- och yrkesorienterande insatser.

Rektorn har ett särskilt ansvar för att samverkan med skolor och arbetslivet utanför skolan utvecklas så att eleverna får konkreta erfarenheter av betydelse för deras val av fortsatt utbildning och yrkesinriktning. Rektorn ska även organisera den studie- och yrkesorienterande verksamheten så att eleverna får vägledning inför de olika val som skolan erbjuder och inför val av fortsatt utbildning.

I läroplanen anges även att det ingår i skolans uppdrag att utbildningen ska ge eleverna förutsättningar att bl.a. utveckla ett förhållningssätt som främjar entreprenörskap. Det framgår vidare att frågor om bl.a. entreprenörskap ingår som en del av ämnet samhällskunskap.

På motsvarande sätt anges i läroplanen för gymnasieskolan (Lgy 11) att gymnasieskolan ska ha en nära samverkan med bl.a. arbetslivet, särskilt när det gäller yrkesutbildningen. Målet är att varje elev ska kunna ta ställning till sin fortsatta studie- och yrkesinriktning på grundval av samlade erfarenheter och kunskaper. Eleven ska också bli medveten om att alla yrkesområden förändras i takt med den tekniska utvecklingen, förändringar i samhälls- och yrkeslivet m.m. och därmed förstå behovet av personlig utveckling i yrket. Skolans personal ska bidra med underlag för elevernas val av utbildning och yrke samt informera och vägleda eleverna inför deras val av kurser, fortsatt utbildning och yrkesverksamhet och motverka sådana begränsningar i valet som grundar sig på föreställningar om kön och på social eller kulturell bakgrund. Rektorn har ett särskilt ansvar bl.a. för att studie- och

yrkesvägledningen organiseras så att eleverna får information om och vägledning inför de olika val som skolan erbjuder och inför val av framtida utbildning och yrke.

I läroplanen anges även att en del i gymnasieskolans uppdrag är att skolan ska bidra till att alla elever utvecklar kunskaper och förhållningssätt som främjar entreprenörskap, företagande och innovationstänkande vilka ökar elevernas möjligheter till framtida sysselsättning, genom företagande eller anställning. I examensmål för olika gymnasieprogram anges vidare att utbildningen ska ge kunskaper om entreprenörskap och företagande.

Riksdagen har tillkännaggett att regeringen ska låta ta fram och uppdatera en digital studie- och yrkesvägledningsplattform och att studie- och yrkesvägledarnas roll i skolan måste stärkas och i högre grad integreras i skolans verksamhet (bet. 2016/17:UbU18 punkt 7, rskr. 2016/17:251). Tillkännagivandet är inte slutbehandlat (prop. 2019/20:1 utg.omr. 16 s. 110).

Utskottet har följt upp hur arbetet med studie- och yrkesvägledningen i grund- och gymnasieskolan fungerar (Studie- och yrkesvägledningen i grundskolan och gymnasieskolan – en uppföljning [2017/18:RFR24, juni 2018]).

Utredningen om en utvecklad studie- och yrkesvägledning lämnade i januari 2019 betänkandet Framtidsval – karriärvägledning för individ och samhälle (SOU 2019:4). I betänkandet lämnas ett antal förslag som syftar till att utveckla skolans studie- och yrkesvägledning så att elever ges likvärdiga förutsättningar att göra väl övervägda val utifrån goda kunskaper om utbildningsvägar och arbetslivet. Betänkandet har remissbehandlats och bereds nu inom Regeringskansliet. Utredningens förslag om att se över och utveckla befintliga verktyg för studie- och yrkesvägledning behandlades i budgetpropositionen för 2020. Efter riksdagens budgetbeslut gav regeringen Skolverket i uppdrag att genomföra detta (se regleringsbrevet för 2020). Uppdraget ska slutredovisas senast den 15 februari 2024.

Den 11 december 2019 redovisade Skolverket ett flerårigt regeringsuppdrag att genomföra fortbildningsinsatser för att förbättra kvaliteten inom studie- och yrkesvägledningen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill uppmärksamma att fortbildnings- och utvecklingsinsatser inom studie- och yrkesvägledningen har genomförts under flera år av Skolverket. Utskottet följde upp frågan om studie- och yrkesvägledning genom en särskild studie 2018. Utredningen om en utvecklad studie- och yrkesvägledning lämnade 2019 betänkandet Framtidsval – karriärvägledning för individ och samhälle, och dess förslag bereds nu i Regeringskansliet. En utveckling pågår också av digitala verktyg för studie- och yrkesvägledning, vilket ligger i linje med vad riksdagen tidigare har tillkännagivit till regeringen. Utskottet ser inget behov av att föreslå att riksdagen vidtar några åtgärder med anledning av ovanstående yrkanden om studie- och yrkesvägledning och avstyrker därför

motionerna 2019/20:2025 (M) yrkandena 2 och 3 och 2019/20:3260 (C) yrkande 18.

Motioner som bereds förenklat

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som beretts i förenklad ordning.

Jämför särskilt yttrande 1 (M), 2 (SD), 3 (C), 4 (V), 5 (KD) och 6 (L).

Utskottets ställningstagande

I betänkandet behandlas motionsyrkanden som rör samma eller i huvudsak samma frågor som utskottet har behandlat tidigare under valperioden. Under riksmötet 2018/19 har detta gjorts i betänkandena 2018/19:UbU10 och 2018/19:UbU11 och under riksmötet 2019/20 har detta gjorts i betänkande 2019/20:UbU1, och riksdagen har i enlighet med utskottets förslag avslagit motionsyrkandena. Utskottet ser ingen anledning att nu göra någon annan bedömning och avstyrker därför de motionsförslag som finns upptagna i bilaga 2.

Reservationer

1. Gymnasieskolans utformning och betygssystem, punkt 1 (M)

av Kristina Axén Olin (M), Lars Püss (M) och Marie-Louise Hänel Sandström (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2019/20:3086 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 3 och
avslår motion
2019/20:621 av Patrick Reslow m.fl. (SD) yrkandena 4 och 5.

Ställningstagande

Vi vill utreda möjligheten att införa ett gemensamt första basår för alla studerande på gymnasiet. Efter ett sådant år kan eleverna välja inriktning på studierna till det andra gymnasieåret. Genom en sådan förändring skulle förhoppningsvis andelen felval och sena programbyten minska. Eleverna skulle också ha mer tid att vänja sig vid gymnasiets studiegång liksom att samtidigt kunna reflektera över kommande yrkesval.

Regeringen bör vidta lämpliga åtgärder enligt vad som anförts ovan.

2. Gymnasieskolans utformning och betygssystem, punkt 1 (SD)

av Robert Stenkvist (SD) och Jörgen Grubb (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2019/20:621 av Patrick Reslow m.fl. (SD) yrkandena 4 och 5 samt
avslår motion
2019/20:3086 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 3.

Ställningstagande

Det nuvarande systemet med kursbetyg skapar onödig stress hos eleverna. Enligt januariöverenskommelsen ska betygssystemet reformeras genom att reglerna för sammanvägning av olika delmoment inom ett betyg i ett ämne justeras. I överenskommelsen anges att detta ska utredas under 2019–2020 och att förändringarna sedan kan träda i kraft i juli 2021.

Vi anser inte att detta är tillräckligt utan vill se en tydligare riktning mot en tillbakagång till ämnesbetyg. Vi menar också att ett renodlat ämnesbetygssystem förutsätter att den nuvarande kursutformade gymnasieskolan avskaffas. Det skulle också stärka kunskapsprogressionen. Enligt vår mening är det oroande att diskussionen om kursbetyg inte samtidigt omfattar frågan om den kursutformade gymnasieskolan.

Regeringen bör vidta lämpliga åtgärder enligt vad som anförts ovan.

3. Planering och dimensionering, punkt 2 (M)

av Kristina Axén Olin (M), Lars Püss (M) och Marie-Louise Hänel Sandström (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:2829 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 7 och
avslår motion

2019/20:2834 av Fredrik Schulte (M) yrkande 4.

Ställningstagande

Vi anser att gymnasieskolans matchningsuppdrag bör stärkas. Det är viktigt att särskilt de gymnasiala yrkesutbildningarna motsvarar den kompetens som företagen efterfrågar. Vi vill därför att man vid planeringen av nya gymnasieskolor och program i högre utsträckning beaktar nationella och regionala behov av kompetensförsörjning. De nationella programråden för gymnasial yrkesutbildning har en viktig roll att spela i detta sammanhang.

Regeringen bör vidta lämpliga åtgärder enligt vad som anförts ovan.

4. Introduktionsprogram, punkt 3 (M)

av Kristina Axén Olin (M), Lars Püss (M) och Marie-Louise Hänel Sandström (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2019/20:2828 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 8.

Ställningstagande

Vi anser att gymnasieskolans introduktionsprogram bör reformeras. I stället för dagens illa fungerande introduktionsprogram ska programmets syfte och tillgänglighet renodlas. Vi menar att programmen i huvudsak bör ha två inriktningar: en inriktning ska vara studieförberedande med syfte att nå gymnasieexamen och en ska vara yrkesinriktad, en yrkesskola, med syftet att eleverna ska få goda språkkunskaper och en relevant yrkesutbildning. Det ska dock finnas en flexibilitet mellan de olika gymnasieprogrammen. Det ska alltid gå att välja till kurser för att uppnå gymnasiebehörighet och, om man blir behörig, växla över till ett nationellt gymnasieprogram.

Regeringen bör vidta lämpliga åtgärder enligt vad som anförts ovan.

5. Nya inslag på de nationella programmen, punkt 4 (V)

av Daniel Riazat (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2019/20:1619 av Elin Segerlind m.fl. (V) yrkande 7 och
avslår motion
2019/20:3307 av Rebecka Le Moine (MP) yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

I Naturvårdsverkets rapport Fördjupad utvärdering av miljömålen 2019 presenterade ett flertal myndigheter, bl.a. Skolverket, ett antal förslag för regeringen om hur möjligheterna att nå våra miljömål kan stärkas. Ett förslag

är att regeringen bör ge berörda myndigheter i uppdrag att genomföra en pilotstudie där naturbruksgymnasier testar att producera beredskapslivsmedel löpande och på ett hållbart sätt baserat på de lokala kretsloppen. Jag anser att detta bör genomföras.

Regeringen bör vidta lämpliga åtgärder enligt vad som anförts ovan.

6. Studie- och yrkesvägledning, punkt 5 (C)

av Fredrik Christensson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anføres i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:3260 av Kristina Yngwe m.fl. (C) yrkande 18 och

avslår motion

2019/20:2025 av Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M) yrkandena 2 och 3.

Ställningstagande

Studie- och yrkesvägledarna fyller en stor och viktig roll. Jag vill att studie- och yrkesvägledarna i högre grad används som en länk mellan skolan och arbetslivet. De ska inte bara hjälpa elever att välja språk och gymnasieskola utan ska vara integrerade i hela skolans verksamhet. Entreprenörskap, företagande och praktik måste finnas som en röd tråd genom skolans alla årskurser, inte bara som en begränsad del i vissa årskurser. Detta bör göras i nära samverkan med det lokala näringslivet och andra aktörer.

Regeringen bör vidta lämpliga åtgärder enligt vad som anförts ovan.

Särskilda yttranden

1. Motioner som bereds förenklat, punkt 6 (M)

Kristina Axén Olin (M), Lars Püss (M) och Marie-Louise Hänel Sandström (M) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns upptagna i bilaga 2 eftersom motsvarande förslag har behandlats av utskottet i betänkandena 2018/19:UbU10 och 2018/19:UbU11 och betänkande 2019/20:UbU1. Vi vidhåller vårt partis ståndpunkter i motsvarande frågor men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

2. Motioner som bereds förenklat, punkt 6 (SD)

Robert Stenkvist (SD) och Jörgen Grubb (SD) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns upptagna i bilaga 2 eftersom motsvarande förslag har behandlats av utskottet i betänkandena 2018/19:UbU10 och 2018/19:UbU11 och betänkande 2019/20:UbU1. Vi vidhåller vårt partis ståndpunkter i motsvarande frågor men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

3. Motioner som bereds förenklat, punkt 6 (C)

Fredrik Christensson (C) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns upptagna i bilaga 2 eftersom motsvarande förslag har behandlats av utskottet i betänkandena 2018/19:UbU10 och 2018/19:UbU11 och betänkande 2019/20:UbU1. Jag vidhåller mitt partis ståndpunkter i motsvarande frågor men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

4. Motioner som bereds förenklat, punkt 6 (V)

Daniel Riazat (V) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns upptagna i bilaga 2 eftersom motsvarande förslag har behandlats av utskottet i betänkandena 2018/19:UbU10 och 2018/19:UbU11 och betänkande 2019/20:UbU1. Jag vidhåller mitt partis ståndpunkter i motsvarande frågor men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

5. Motioner som bereds förenklad, punkt 6 (KD)

Gudrun Brunegård (KD) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns upptagna i bilaga 2 eftersom motsvarande förslag har behandlats av utskottet i betänkandena 2018/19:UbU10 och 2018/19:UbU11 och betänkande 2019/20:UbU1. Jag vidhåller mitt partis ståndpunkter i motsvarande frågor men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

6. Motioner som bereds förenklad, punkt 6 (L)

Roger Haddad (L) och Maria Nilsson (L) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns upptagna i bilaga 2 eftersom motsvarande förslag har behandlats av utskottet i betänkandena 2018/19:UbU10 och 2018/19:UbU11 och betänkande 2019/20:UbU1. Vi vidhåller vårt partis ståndpunkter i motsvarande frågor men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2019/20

2019/20:26 av Dennis Dioukarev (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda huruvida en stimulanspeng kan införas för att främja förståelsen för egenföretagande och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:116 av Jonas Andersson i Skellefteå (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att göra entreprenörskap och företagande till obligatoriskt gymnasieämne och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:213 av Hampus Hagman (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att göra ett tillägg i gymnasielagen som innebär att entreprenörskap måste finnas som valbar kurs och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:220 av Christina Høj Larsen m.fl. (V):

19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda möjligheten att göra det möjligt att läsa enstaka kurser på nationella program före avslutat introduktionsprogram och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:436 av Rickard Nordin (C):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillåta e-sport som inriktning på gymnasieutbildning, liksom andra specialgymnasier, och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:515 av Mikael Larsson och Anders Åkesson (båda C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om naturbruksskolorna och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:582 av Annika Hirvonen Falk (MP):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa gymnasieskolans kursbetyg och ersätta dem med ämnesbetyg och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:616 av Jörgen Grubb m.fl. (SD):

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utökad och förtydligad studie- och yrkesvägledning och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:621 av Patrick Reslow m.fl. (SD):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förkorta de praktiska gymnasieprogrammen till två år och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ämnesbetyg och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ersätta den kursutformade gymnasieskolan med en ämnesutformad och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utökad och förtydligad studievägledning i gymnasieskolan och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge ungdomar som inte blivit anställningsbara en andra chans genom s.k. teknikbrygga med två terminers gymnasiestudier samt en termin betald praktik och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa två nivåer i introduktionsprogrammet Språkintröduktion på gymnasiet och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:661 av Sten Bergheden (M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att man bör undersöka möjligheten att kunna erbjuda Ung Företagsamhets verksamhet till alla gymnasieskolor och alla linjer och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:996 av Johanna Haraldsson (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att återinföra ett yrkesförberedande program som utgångspunkt också ska ge högskolebehörighet och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1590 av Anders Åkesson och Johan Hedin (båda C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utbildning i entreprenörskap ska erbjudas fler gymnasieelever än i dag och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1619 av Elin Segerlind m.fl. (V):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge berörda myndigheter i uppdrag att genomföra en pilotstudie där naturbruksgymnasier testat att producera beredskapslivsmedel löpande på ett hållbart sätt baserat på de lokala kretsloppen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2019/20:1855 av Joakim Sandell m.fl. (S):

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om nationella kompetenskrav för undersköterskerollen, barnsköterskerollen och skötarrollen och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1862 av Johan Andersson m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över huruvida gymnasiets yrkesprogram kan göras högskoleförberedande och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1870 av Fredrik Olovsson och Hans Ekström (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga ett återinförande av högskolebehörighet på gymnasieskolans yrkesprogram och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1974 av Helena Gellerman (L):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur svenska ungdomar lättare ska kunna tillgodogöra sig gymnasiepoäng för gymnasiestudier utomlands, särskilt inom språk, och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur svenska ungdomar lättare ska kunna få ta med sig skolpengen när de åker på gymnasiestudier utomlands och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2025 av Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att gymnasieprogram ska leda till jobb på arbetsmarknaden och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kunskapen om yrken i tidig ålder och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fortbildning i yrken och arbetsplatser till SYV, studie- och yrkesvägledare, och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2056 av Johan Pehrson m.fl. (L):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om inrättande av en tvåårig yrkesskola och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om gymnasieprogrammets högskolebehörighet och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om lärlingsutbildningar och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjligheten att inrätta ett preparandår och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett nationellt ämnesprov och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla studie- och yrkesvägledningen och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2128 av Jasenko Omanovic och Ingemar Nilsson (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en bättre styrning av vilka gymnasieutbildningar som erbjuds i förhållande till efterfrågan på arbetskraft på arbetsmarknaden och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2196 av Lotta Finstorp (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en god kontakt mellan elever, skolor och vårdnadshavare och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2677 av Lars Hjälmered m.fl. (M):

13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ett kvalitetslyft bör genomföras inom gymnasiet yrkesprogram som bl.a. innebär att kopplingen till arbetslivet stärks med hjälp av Ung Företagsamhet och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2760 av Magnus Oscarsson m.fl. (KD):

41. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka jordbruksutbildningarna och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2828 av Ulf Kristersson m.fl. (M):

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om introduktionsprogrammen på gymnasiet och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en yrkesskola och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2829 av Ulf Kristersson m.fl. (M):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att gymnasieskolans matchningsuppdrag bör stärkas och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2833 av Ulf Kristersson m.fl. (M):

39. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta en tvåårig yrkesskola på gymnasial nivå, där fokus ligger på yrkesämnen och svenska för nyanlända, och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2834 av Fredrik Schulte (M):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett nationellt sökområde för gymnasieskolan och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3085 av Sten Bergheden (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över förutsättningarna för praktik på alla gymnasieprogram och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över förutsättningarna för ett större jobbfokus inom studie- och yrkesvägledningen och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3086 av Kristina Axén Olin m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en utredning av undervisningstiden på gymnasiet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en utvärdering av kursgymnasiet och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om gemensamt basår i gymnasiet och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att gymnasieskolans naturbruksprogram även fortsättningsvis ska ha möjlighet att erbjuda elever att läsa in särskild behörighet till högskolan, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skärpta förkunskapskrav till gymnasiet och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att låta gymnasiearbetet betygsättas enligt samma skala som övriga ämnen och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en nationell digital SYV-plattform och tillkännager detta för regeringen.

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om nationella branschgymnasieskolor och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra dimensioneringen av platserna på gymnasieskolan och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att alla skolor bör kunna erbjuda sina elever utbildning i företagande och företagares villkor, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2019/20:3089 av Kristina Axén Olin m.fl. (M):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka studie- och yrkesvägledningen i skolan och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en nationell digital SYV-funktion och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3103 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V):

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att de estetiska ämnena bör göras obligatoriska på gymnasiet och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3109 av Annie Lööf m.fl. (C):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att undersköterskornas ställning i vården ska stärkas genom att utreda en standardiserad utbildning för undersköterskor och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3159 av Roger Hedlund (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att möjliggöra drogtester i skolan och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3182 av Markus Wiechel och Mikael Strandman (båda SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utbildningspraktik för högstadieelever och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att få en effektivare studie- och yrkesvägledning och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3251 av Emil Källström m.fl. (C):

32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att tillgängliggöra kurser inom entreprenörskap

exempelvis genom Ung Företagsamhet för fler gymnasieprogram och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3254 av Fredrik Christensson m.fl. (C):

36. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att studie- och yrkesvägledarnas roll i skolan måste stärkas och i högre grad än i dag vara integrerad i hela skolans verksamhet samt ha ett tydligare genusperspektiv och tillkännager detta för regeringen.
41. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att alla gymnasieelever ska ha möjlighet att välja UF-företagande i gymnasieskolan och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3260 av Kristina Yngwe m.fl. (C):

18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att i högre grad använda studie- och yrkesvägledarna som länk mellan skolan och arbetslivet och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3307 av Rebecka Le Moine (MP):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att alla ekonomi- och företagsutbildningar bör inkludera kooperativa företagsformer och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att alla offentligfinansierade utbildningar som handlar om företagande även bör lära ut om kooperativa företagsformer och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet i förslagspunkt 6

Motion	Motionärer	Yrkanden
6. Motioner som bereds förenklat		
2019/20:26	Dennis Dioukarev (SD)	
2019/20:116	Jonas Andersson i Skellefteå (SD)	
2019/20:213	Hampus Hagman (KD)	
2019/20:220	Christina Høj Larsen m.fl. (V)	19
2019/20:436	Rickard Nordin (C)	6
2019/20:515	Mikael Larsson och Anders Åkesson (båda C)	
2019/20:582	Annika Hirvonen Falk (MP)	4
2019/20:616	Jörgen Grubb m.fl. (SD)	12
2019/20:621	Patrick Reslow m.fl. (SD)	3, 6, 8 och 9
2019/20:661	Sten Bergheden (M)	2
2019/20:996	Johanna Haraldsson (S)	
2019/20:1590	Anders Åkesson och Johan Hedin (båda C)	
2019/20:1855	Joakim Sandell m.fl. (S)	8
2019/20:1862	Johan Andersson m.fl. (S)	
2019/20:1870	Fredrik Olovsson och Hans Ekström (båda S)	
2019/20:1974	Helena Gellerman (L)	1 och 2
2019/20:2025	Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M)	1
2019/20:2056	Johan Pehrson m.fl. (L)	2–7
2019/20:2128	Jasenko Omanovic och Ingemar Nilsson (båda S)	
2019/20:2196	Lotta Finstorp (M)	
2019/20:2677	Lars Hjalmered m.fl. (M)	13
2019/20:2760	Magnus Oscarsson m.fl. (KD)	41
2019/20:2828	Ulf Kristersson m.fl. (M)	9
2019/20:2833	Ulf Kristersson m.fl. (M)	39
2019/20:3085	Sten Bergheden (M)	1 och 2
2019/20:3086	Kristina Axén Olin m.fl. (M)	1, 2, 4 och 6–11
2019/20:3089	Kristina Axén Olin m.fl. (M)	7 och 8
2019/20:3103	Jonas Sjöstedt m.fl. (V)	9

2019/20:3109	Annie Lööf m.fl. (C)	7
2019/20:3159	Roger Hedlund (SD)	
2019/20:3182	Markus Wiechel och Mikael Strandman (båda SD)	1 och 3
2019/20:3251	Emil Källström m.fl. (C)	32
2019/20:3254	Fredrik Christensson m.fl. (C)	36 och 41